

vendien deed zich een ongelukkige omstandigheid voor. De *Pacific* kent namelijk perioden waarin hetzij een vloed, hetzij een eb abnormaal lang duurt en de landingen op Tarawa en Makin werd uitgevoerd, terwijl het in afwijking van de getijtabellen nog steeds eb was. Daarvan was het gevolg dat vele landingsvaartuigen, nadat zij het rif dat beide eilanden omsloot, gepasseerd hadden, op de bodem kwamen vast te zitten zodat de mariniers over een vrij grote afstand onder vuur naar het strand moesten waden. Voorts bleek dat op de kustfoto's die Amerikaanse onderzeeboten hadden gemaakt, talrijke verdedigingswerken die door de Japanners waren aangelegd, niet te zien waren geweest. De voornaamste van die verdedigingswerken waren onderling verbonden door loopgraven en tunnels en de Japanners hadden er niet alleen machinegeweren geïnstalleerd maar op Tarawa ook veldgeschut en bleken op dat eiland tenslotte ook nog de beschikking te hebben over zeven tanks.

Niet dan met de grootste moeite kregen de mariniers op de twee eilanden enkele kustgedeelten in handen waarna zij konden beginnen met het uitschakelen van de Japanse verdedigers. Numeriek waren zij verre in de meerderheid – zowel op Makin als op Tarawa landde een gehele divisie, ca. vijftienduizend man. Op Makin bevond zich slechts een gering aantal Japanners, maar op Tarawa waren het er bijna vijfduizend. Die vijfduizend verdedigden zich met volstrekte doodsverachting: het ene versterkte punt na het andere moest door de mariniers bestormd en opgeruimd worden. Vrijwel geen enkele Japanner bleef in leven. Makin werd in een dag veroverd maar op Tarawa was de strijd pas ten einde na vier dagen en nachten van verbitterde gevechten. De mariniersdivisie verloor er een vijfde van haar sterkte: ruim duizend man aan gesneuvelden, meer dan drie-en-twintighonderd aan gewonden.

Dat de Amerikanen ook Tarawa in handen hadden gekregen, was een feit van kardinale betekenis. Voor het eerst was aangetoond dat omvangrijke smaldelen van de *Pacific Fleet* met steun van de 'drijvende bases' uitstekend bevoorraad konden worden (men had dus ook de aardolie van Nederlands-Nieuw-Guinea niet meer nodig) en op grote afstand van Pearl Harbor konden opereren en dat vliegkampschepen zonder de hulp van landvliegtuigen de aanvallen van Japanse lucht- en zeestrijdkrachten konden trotseren, kortom: dat een door de Japanners krachtig versterkt en hardnekkig verdedigd eiland veroverd kon worden door een landingsmacht welke over een afstand van vele duizenden kilometers overzee was aangevoerd. De landingen op Tarawa en Makin hadden bovendien talrijke tactische lessen opgeleverd; een Amerikaans stafofficier kon, toen de strijd ten einde was, een lange lijst opstellen van fouten die bij de